

Муаллиф:

05.10.2023 22:53 - Янгиланди 06.10.2023 13:12

Миллатни йўқ қилиш учун уни қириш шарт эмас, унинг маданиятнини, санъатини, тилини йўқ қилсанг бас, тез орада ўзи адои тамом бўлади... Скобелев

1882 йилнинг 7 июлида машҳур рус саркардаси, Болгарияни турклар ҳукмронлигидан озод қилиш қаҳрамони ва Ўрта Осиё истилочиси Михаил Дмитриевич Скобелев галати шароитда ўлиб қолган.

1882 йил 7 июлда Москвадаги Дуссо меҳмонхонасида галати шароитда (расмий версияда юрак фалажлиги) машҳур рус қўмондони, Плевна ва Шипка қаҳрамони, Ўрта Осиёни истилочиси Михаил Скобелев 39 ёшида вафот этди.

Бу рус ҳарбий даҳоси эди - рус юраги билан, баъзан чексиз кенг Россия томонидан яратилган кенг рус қалби билан ... ", деб ёзган эди газеталар. Скобелевнинг тўсатдан ва тушунарсиз ўлими бутун Москвани хайратда қолдирди. Россия ва Болгария мотамга ботди.

30 йил ўтгач, бутун мамлакат томонидан йигилган пулга Тверской бульварда Михаил Дмитриевичга ҳайкал ўрнатилди. У атиги олти йил турди ва Совет ҳукумати қарори билан бузиб ташланди. Унинг ўрнига биринчи Совет Озодлик ёдгорлиги қурилди, у ўз навбатида Москванинг 800 йиллигига Юрий Долгорукий ҳайкали билан алмаштирилди. Унинг ўлими ҳолатлари қуйидагича. Москвага келгач, Скобелев князь Д.Д. Оболенский билан учрашди, унинг сўзларига қўра, генералнинг қайфияти яхши эмасди, саволларга жавоб бермади, берган жавоблари ҳам узук-узук эди. Нимадандир ҳавотирга тушганлиги шундоқ билиниб турарди. 24 июнь куни Скобелев И.С.Аксаковнинг олдида келиб, бир нечта ҳужжатларни олиб келди ва уларни саклаб қолишни сўради ва шундай деди: "Уларни мендан ўғирлаб кетишларидан қўрқаман. Бир мунча вақтдан бери мен шубҳаланадиган бўлиб қолдим".

Эртаси куни навбатдаги муқофотни олиш шарафига барон Розен томонидан зиёфат уюштирилди. Кечки овқатдан кейин Скобелев Столешников кўчаси ва Петровканинг бурчагида жойлашган "Англия" меҳмонхонасига борди. Бу ерда енгил табиатли фоҳиша қизлар, шу жумладан Шарлотта Алтенросе (шунингдек, Элеонвора, Ванда ва Роза исмлари билан ҳам танилган) - Россияга, аниқ бўлмаган маълумотларга қўра, Австрия-Венгриядан келган ва немис тилида сўзлашадиган, пастки қаватда ҳашаматли

Муаллиф:

05.10.2023 22:53 - Янгиланди 06.10.2023 13:12

хонани эгаллаган ва бутун Москва богемасига таниш бўлган, номаълум миллатдаги фохиша ҳам яшарди. Ярим тунда Шарлотта фаррошнинг олдида югуриб бориб, унинг хонасида бир офицер тўсатдан вафот этганини айтди. Мархумнинг шахси дархол Скобелев эканлиги аникланди. Етиб келган полиция Скобелевнинг жасадини у жойлашган Дуссо меҳмонхонасига олиб келиб, аҳолини тинчлантирди.

Москва меҳмонхонасидаги фожиа атрофида афсоналар ва миш-мишлар кўпайди. Энг хилма-хил, хатто бир-бирини истисно қиладиган тахминлар билдирилди, аммо уларнинг барчаси бир нарсада бирлашди: Скобелевнинг ўлими сирли ҳолатлар билан боглик. Россияда ўз жонига қасд қилиш ҳақидаги кенг тарқалган миш-миш ҳақида Европа газеталаридан бири шундай деб ёзган эди: "Генерал уни нигилистлар фаолиятида қош қилувчи далиллар натижасида унга таҳдид соладиган шармандалиқдан қочиш учун бу умидсизлик ҳаракатини амалга оширди".

Шунга қарамай, кўпчилик Скобелев ўлдирилганига, "ок генерал" немис нафратининг қурбони бўлганига ишонишга мойил эди. Унинг ўлимида "немис аёли" борлиги бу миш-мишларга кўпроқ ишонч бағишлагандек туюлди. Туркистон мусулмонларининг қарғиши урган бўлиши ҳам мумкин...

Абу Муслим тайёрлади